
Sunuş

Toplumsal bilimler alanında hakemli ve bilimsel nitelikli bir dergi olan *Meltem*'in yeni sayısını elimize almak heyecan verici. Teori bölümünde İlhan Tekeli'nin Akdeniz, Akdenizlilik ve mobilitayı birlikte ele aldığı makalesini sunuyoruz. 2016'da *Meltem İzmir Akdeniz Akademisi Kitabı*'nda yayımlanmış "Bir Akdeniz Üst Anlatısı için İzmir" başlıklı makalesinin devamı olan çalışma, Tekeli'nin Uluslararası Devinen Akdeniz Sempozyumu'nda sunmuş olduğu bildirinin geliştirilmiş biçimi. Peregrine Horden ve Nicholas Purcell'in *Yozlaşan Deniz: Bir Akdeniz Tarihi* (2000) adlı çalışmalarındaki "sınırlı" Akdenizlilik tanımına karşılık Tekeli Akdenizliliğin her tarihsel dönem içinde farklı gelişme dinamiklerinin işlemeyle yeniden kurgulandığına vurgu yapıyor. Tarihsel olarak günümüze kadar getirdiği Akdenizliliğin nerede, nasıl ve hangi şartlar altında tanımlanabileceğini tartışıyor. Uzun soluklu bir araştırmacının ve kitaba dönüşmesi muhtemel bir çalışmanın izini *Meltem*'in sayılarında takip etmek bizim için ayrıca heyecan verici.

Araştırma bölümü İzmir Akdeniz Akademisi'nin 16-18 Kasım 2017 tarihleri arasında gerçekleştirdiği Uluslararası Devinen Akdeniz Sempozyumu'nda sunulan bildirilerden bir seçki içeriyor. Akdeniz coğrafyasındaki gelişmeleri hareketlilik kavramı üzerinden ve farklı perspektiflerden ele alan makalelerden ilkinde Eyüp Özveren, Seven Ağır ve Çınla Akdere Ferdinando Galiani'nin hububat ticareti hakkındaki kitabını inceliyor. Yazarlar, Galiani'nin kitabının iktisadi düşünce tarihi içinde kayboluşunun ve yeniden ortaya çıkışının izini sürüyor ve bunun nedenlerinin son 200 yılda iktisadi düşünce yazınının geçirdiği dönüşümde aranması gerektiğini vurguluyor. Galiani'nin görüşlerini, Akdeniz coğrafyasının farklı yerlerinde farklı zamanlarda geliştirilen tahıl politikalarıyla karşılaştırmalı olarak ele almaları Tekeli'nin sözünü ettiği Akdeniz'deki bütünlük ve farklılığı düşünmek için bize bir örnek sunması açısından önemli. İkinci makalede yine tarihsel bir perspektifle emeğin hareketliliğine odaklanıyoruz. İrfan Kokdaş, ayanların yükselişinden Osmanlı merkezileşme politikalarına uzanan yaklaşık 200 yıllık süreçte Manisa kırsalındaki tarımsal emek hareketliliğinin geçirdiği dönüşümü inceliyor. Bu bölgede var olan tarımsal işgücü yapısının bir yandan işgücü azlığı ve çiftlik sahiplerinin işgücünü kendi topraklarına çekme politikalarıyla diğer yandan Osmanlı mali ve hukuki yapısının dönüşümüyle şekillendiğinin altını çiziyor. Kapsamlı bir arşiv taraması ile elde edilen bilgileri hem emek tarihi hem de erken modern Osmanlı tarihi bağlamında incelemesi makalenin etkisini güçlendiriyor. Araştırma bölümündeki üçüncü makale ise Şahizer Samuk ve Hazal Papuççular'a ait. 20. yüzyılda Ege'deki göç hareketliliklerini inceleyen çalışma göçleri farklı evrelere ayırarak her bir evre için Türkiye'nin oluşturduğu ya da oluştur(a)madığı göç politikalarını ele alıyor. Makale, günümüzde yaşadığımız Suriye savaşıyla yerlerinden edilen göçmenlerin durumunu tarihsel bir perspektifle okumamıza olanak sağlıyor.

Bu sempozyumda sunulan bildirilerin makalelerini gelecek sayılarda okurlarla paylaşmaya devam edeceğiz.

Güncel bölümünde Aras Özgün ve Serkan Şavk'ın *Akdeniz'de Savaş ve Göç* adlı serginin değerlendirme yazısı hem serginin bütününe hem de bireysel çalışmalarını incelikli bir şekilde değerlendirerek serginin etkili ve daha az güçlü yanlarını ortaya koyuyor. Nilgün Toker Kılınç, İzmir Akdeniz Akademisi'nin Dünya Tasarım Örgütü işbirliğiyle 29 Haziran 2018'de düzenlediği "Birlikte Ya-

şamak İzmir” temalı Dünya Tasarım Konuşmaları’nda sunduğu metinde “birlikte-bir arada” ve “yaşamak-ikamet etmek” kavramlarını sorunsallaştırıyor ve bir arada ikamet etmenin ancak hem her kentlinin birbirine karşı hem de kent politikası üreticilerinin yurttaşlara karşı özen göstermesi ile mümkün olabileceğini vurguluyor. Titi Robin, Sarp Keskiner’le yaptığı söyleşide İzmir’i “birbirinden farklı akan ırmaklar” olarak kurgularken ve kentin, “çoğu Akdeniz kenti gibi, bu akışları bütünleştiren bir karaktere sahip olduğunu” söylerken belki de Toker Kılınç’ın kavramlarını sanatçı olarak yorumluyor. M. Fatih Tayfur’un yazısı Balkanlar, Ortadoğu, Karadeniz ve Kafkaslar’ı içeren “Geniş Doğu Akdeniz” bölgesinin “enerji”, “taşımacılık” ve “güvenlik” sorunlarıyla baş edecek üçlü bir liderlik kurguladığı “eksantrik bir fikir” üzerine kurulu. Böylece ulus devletlerin hâkim olduğu bugünün dünyasında yarın için bir alternatif sunuyor.

İzmir Akdeniz Akademisi’nin düzenlediği bütün faaliyetlerde kentin farklı aktörlerinin aktif katılımlarını önemsemesi bu yılki faaliyetlerinde de ön plana çıkıyor. Bu çerçevede kentler ve uluslararası deneyim paylaşımını hedefleyen ve 5-8 Mayıs 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen İzmir Pilot Kentler Eş-Öğrenim ziyaretinden çıkan sonuçları, Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG) Kültür Komitesi Danışmanı Jordi Baltà Portolés değerlendiriyor. Benzer bir strateji ile kentteki tasarımcılar, akademik çevreler ve öğrenciler ile kent dışından katılımcıların bir araya geldiği bir paylaşım ve tartışma ortamı kurmayı hedefleyen İyi Tasarım/Good Design İzmir tanıtımını Özgür Demirci yapıyor. İzmir Akdeniz Akademisi’nin İzmir ve Akdeniz dünyasını tarım ürünleri üzerinden incelediği konferans serileri bu yıl incir ile devam ediyor. Derya Nizam “İncirin Piyasası ve Ekolojisi” başlığı ile gerçekleştirilen ikinci konferansı değerlendiriyor. Bu yıl ikincisi gerçekleştirilen Tarih Araştırmaları Seminerleri’ni tanıtan yazıyı da İzmir Akdeniz Akademisi Tarih birimi asistanı Ece Aytekin Büker hazırladı.

Alesta bölümünü son 50 yılda hayatımızın her alanına hükmeden neoliberal politikaların küresel, ulusal ve yerel düzeyde tarım sektöründeki izlerini farklı perspektiflerle ele alan bir kitap ve iki doktora tezi çalışmasına ayırdık. İlhan Tekeli’nin İzmir İli/Kenti İçin Bir Tarımsal Gelişme ve Yerleşme Stratejisi adlı çalışmasını Yaşar Uysal değerlendirdi. Dalya Hazar ve Seda Senem Alpaykut Bayrak, Emel Karakaya’nın alternatif tarımsal gıda sistemleri üzerine hazırladığı doktora tezini; Seda Senem Alpaykut Bayrak ve Emel Karakaya ise Dalya Hazar’ın İzmir ve çevresindeki meraların dönüşümü üzerine hazırladığı doktora tezini tanıtıyor. Türkiye’de 2000’li yıllardan beri tarımda yaşanan dönüşümün farklı yönlerini İzmir bağlamında ele alan bu çalışmaları birlikte okumak hem tarımın içinde bulunduğu krizin derinliğini gözler önüne seriyor hem de çözüm önerilerini topluca değerlendirmemize olanak sağlıyor.

Meltem İzmir Akdeniz Akademisi Kitabı’nın ve derginin ilk iki sayısının editörlüğünü üstlenen İzmir Akdeniz Akademisi müdürü Doç. Dr. Ayşegül Sabuktay işlerinin yoğunluğu nedeniyle editörlüğü bana devretti. Elinizdeki sayının hazırlanmasında büyük emeği geçen ve bundan sonra da desteğini esirgemeyeceğini bildiğimiz Ayşegül Hanım’a çok teşekkür ediyoruz.

İyi okumalar.

Dilek Akyalçın Kaya